

Begränsa momskompensation till privata anordnare

När privata anordnare driver verksamheter som kommunen ansvarar för och finansierar så betalas ”checkar” och ”pengar” ut till dem ur kommunens kassa. Men utöver det nettobelopp som kommunen beslutat om utbetalas dessutom en s.k. *momskompensation*. Privata anordnare betalar moms på varor och tjänster som kommunen inte är skyldig att betala. Omfattningen för denna momskompensation är i vissa sammanhang lagreglerad, exempelvis ska den för skolan vara 6 %. För övriga verksamheter kan kommunen betala ut *upp till 6 %*. Momskompensation som kommunen betalar ut är ingen kostnad för kommunen då den direkt kan återkrävas från staten.

Nacka kommun har beslutat att alltid betala ut 6 % momskompensation, detta oavsett vilka moms-kostnader den privata anordnaren faktiskt har. I många sammanhang nämns ”konkurrensneutralitet” som en grundbult för Nackas verksamhet. Men i de sammanhang när både kommunen och privata anordnare bedriver verksamhet av samma slag är det självklart så att någon konkurrensneutralitet inte föreligger om de privata anordnarna får en större ”momskompensation” än vad som skulle motsvara deras faktiskt betalade moms. Även om momskompensation inte utgör någon kostnad för kommunen själv, så är det inte rimligt att vi ur den statliga kassan ska överkompensera privata anordnare och därmed frånta kommunalt anordnade verksamheter möjligheten till likvärdiga förutsättningar.

T ex. skriver Konkurrensverket i en rapport (2013:1) för uppföljning av kommunernas valfrihets-system:

”... Vilken nivå på momskompensation som är mest konkurrensneutral bör bedömas i varje enskilt fall.” samt ”... Kommuner som undersökt saken menar att de faktiska momskostnaderna för hemtjänst ligger någonstans mellan två till tre procent”

(det senare avser hemtjänst).

Det torde vara bekant att Vänsterpartiet är motståndare till kundvalet som princip men när det nu förekommer så måste det rimligen ändå vara så att den privata verksamheten inte njuter särskilda privilegier som undanhålls den kommunalt drivna. I själva verket är det dessutom så de kommunalt drivna verksamheternas särskilda ansvar att täcka upp när privata anordnare väljer bort ”kunder”, lägger ner, går i konkurs och dylikt oftast medför ytterligare kostnader som privata anordnare helt kan undgå. Vidare väljer en stor andel av de privata anordnarna att stärka sin konkurrenskraft ytterligare genom att ge sina anställda sämre anställningsvillkor, lägre eller ingen pensionsavsättning, lägre löner, delade turer m.m., exempelvis genom att inte ingå kollektivavtal. I skenet av detta är det uppenbart att det finns skäl att ta ett fastare grepp om momskompensationen i Nacka kommun.

Behöver då inte de privata anordnarna de 6 % i momskompensation? Om man frågar dem är svaret givet: absolut. Det är t.o.m. så att flera, särskilt skolor, hävdar att 6 % är för lite. Ändå har de marginal för att skicka några procent av sin omsättning till ägarna i vinst. Storleken på den moms man betalar varierar så klart beroende på hur stor del av företagets kostnader som är momsfria, t.ex. löner, och hur stor del som omfattas av momsbelagda materialkostnader och externt inköpta tjänster. Kommunala tjänstemän med god insyn i frågan har i samtal med oss påstått att en rimlig kompensation snarare borde ligga på 2,5–4 %. Därför menar vi att det vore rimligt att kommunen låter betala ut momskompensation enbart mot verkliga, redovisade momskostnader.

Vänsterpartiet yrkar:

- att Nacka kommun antar som princip att vid utbetalning av momskompensation till externa anordnare betalar ut momskompensation i enlighet med av anordnaren redovisade momskostnader, dock maximalt 6 %
- att om den externa anordnaren inte redovisar betald moms ska Nacka kommun begränsa momskompensationen till 2 %

För Vänsterpartiet

Fredrik Holmqvist

Tomas Ottosson